

ŪKIO PRIORITETAI 2014–2020 m.

Dr.Mindaugas Petrauskas
2011-07-21

2020 m. Europos strategijos pavyzdinės iniciatyvos, aktualios Ūkio ministerijai

„Inovacijų sajunga“

Numatoma gerinti mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo sąlygas bei galimybes ir užtikrinti, kad novatoriškos idėjos taptų produktais ir paslaugomis, kuriais skatinamas augimas ir sukuriama darbo vietų, planuojamos didesnės novatoriškų įmonių galimybės gauti finansavimą. Svarbus vaidmuo tenka **struktūriniams fondams**, iš kurių skiriama daug lėšų investicijoms į mokslinius tyrimus ir inovacijas.

„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“

Pagrindinis tikslas - užtikrinti tvirtą, konkurencingą ir įvairią gamybos vertės grandinę, daugiausia dėmesio skiriant mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Numatomas konkurencingumo užtikrinimas ir sumaniojo reguliavimo taikymas, Verslo galimybių gauti finansavimą gerinimas, Bendros rinkos stiprinimas, Infrastruktūros gerinimas, Pramonės inovacijų skatinimas ir pramonės modernizavimas ir t. t.

„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“

Modernizuoti darbo rinkas ir žmonėms suteikti daugiau galių sudarant galimybes tobulinti įgūdžius bet kuriuo gyvenimo etapu, kad būtų didinamas darbo jėgos aktyvumas, darbo pasiūla labiau atitiktų paklausą, taip pat pasitelkiant darbo jėgos judumą.

„Lietuva 2030“ – pagrindiniai siekiai (ŪM)

Sumani visuomenė

- Kuriant naujas darbo vietas, mažinti socialinę atskirtį.
- Sukurti palankią mokslo ir tyrimų aplinką, užtikrinančią Lietuvos patrauklumą aukščiausio lygio mokslininkams ir tyrėjams.
- Sukurti veiksmingą mokymosi visą gyvenimą sistemą, užtikrinančią dinamiškai visuomenei būtinų žinių bei įgūdžių įgijimą.

Sumani ekonomika

Verslo aplinka:

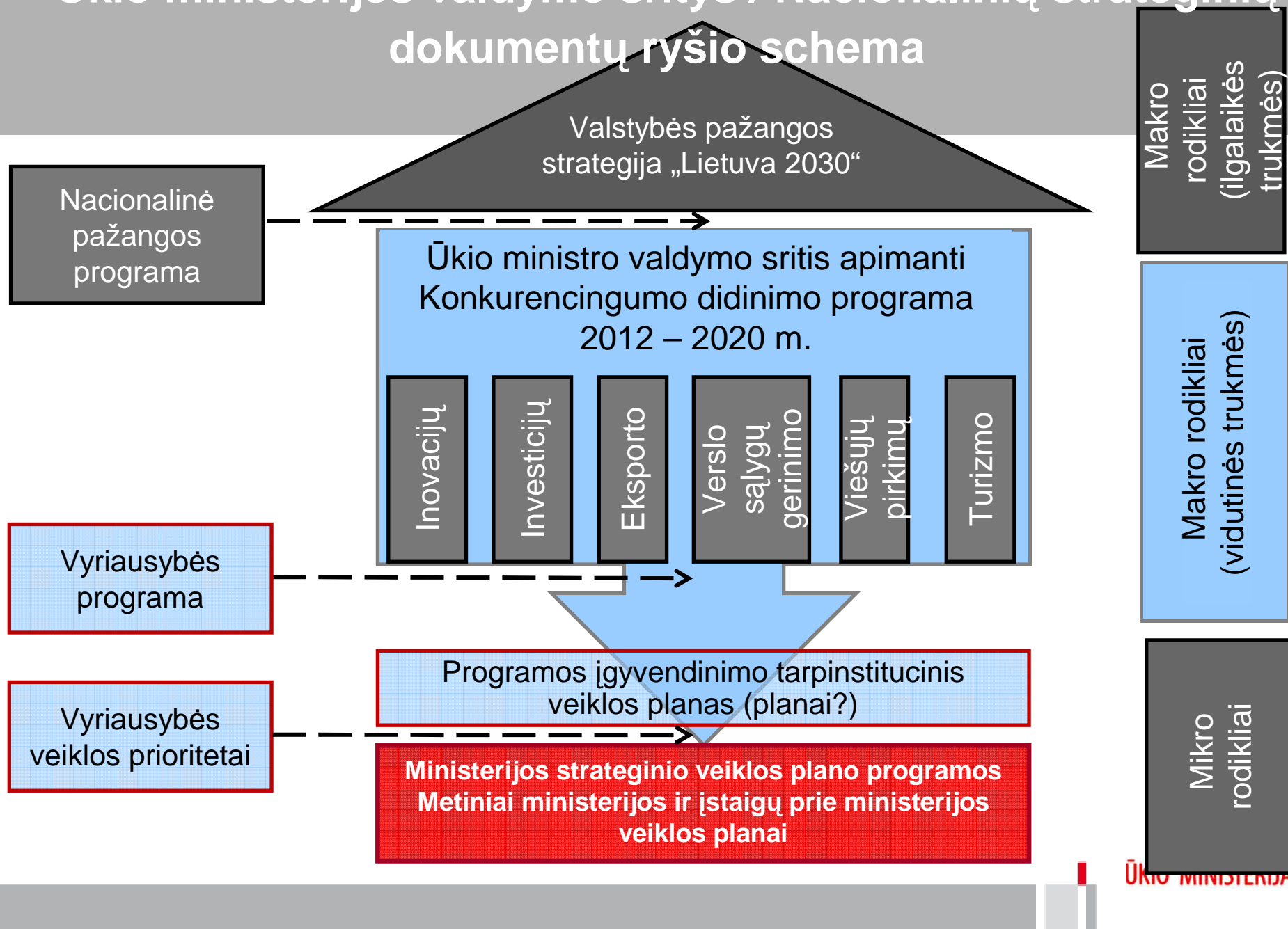
- Formuoti pozityvią viešąją nuomonę apie verslą ir verslumą. Sukurti atvirą, skaidrią ir racionalią institucinę verslo aplinką.
- Formuoti pozityvią viešąją nuomonę apie verslą ir verslumą.
- Užtikrinti reikiamą intelektinių ir finansinių išteklių prieinamumą, jų formų įvairovę.
- Kurti moderniausias informacines technologijas ir skaitmeninę infrastruktūrą.

Socialinė verslo atsakomybė. Ugdyti gamtai draugišką verslo kultūrą.

Ekonomikos integralumas:

- Skatinti įmonių ir organizacijų integravimąsi į globalias verslo sistemas.
- Mokslo ir tyrimų institucijų finansavimą prioritetiškai orientuoti į rinkai aktualių inovacijų kūrimą.
- Didinti verslo integraciją į tarptautinių vertės kūrimo grandinių aukštą pridėdamąją vertę kuriančias dalis.
- Kurti sąlygas verslo, švietimo, mokslo ir kultūros integracijai; sukurti palankias sąlygas kūrybinių ir kultūrinių industrijų plėtrai šalyje.
- Didinti įmonių ir organizacijų gebėjimą naudotis pasaulinių žinių tinklų teikiamomis galimybėmis.
- Dėti viskas pastangas pritraukti globalių kompanijų investicijas į Lietuvą.

Ūkio ministerijos valdymo sritys / Nacionalinių strateginių dokumentų ryšio schema

Inovatyvios ekonomikos plėtra

Numatomos finansavimo kryptys:

- MTEP skatinimas.
- Tinklaveikos stiprinimas.
- Komercializavimo veiklos plėtra.
- Paklausos inovacijoms didinimas.

Numatomi pasiekti tikslai: Lietuvos investicijos į MTEP – 1,9 proc. BVP; Lietuvos SII pasieks ES27 vidurkį (dabartinė situacija: Lietuvos investicijos į MTEP – 0,84 proc. BVP; Lietuvos SII – 0.227 kai ES27 vidurkis 0.516).

Krypčių nustatymo pagrindimas: lėšos užtikrins Lietuvos inovacijų 2010–2020m. strategijos įgyvendinimą bei Europos Sąjungos struktūrinės paramos 2007–2013 finansinės paramos tęstinumą.

Finansų inžinerijos priemonės 2014 – 2020 m.

- **Finansų inžinerija** – tai inovatyvus ir alternatyvus būdas panaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų išteklius, kurio vienas iš pagrindinių privalumų – “atsinaujinantis” lėšų pobūdis.

- **Finansų inžinerijos** priemonės leidžia pagerinti SVV subjektų priėjimą prie išorinių finansavimo šaltinių, todėl šių priemonių įgyvendinimą numatoma tęsti 2014 – 2020 m. programavimo periodu.

- Planuojamos įgyvendinti šios finansų inžinerijos ir su ja susijusios priemonės:
 - Paskolinių finansų inžinerijos priemonių teikimas;
 - Garantijų teikimas SVV subjektų imamoms paskoloms;
 - Paskolų palūkanų kompensavimas;
 - Rizikos kapitalo investavimas.

Tiesioginių užsienio ir vidaus investicijų skatinimas

Numatomos finansavimo kryptys:

- Tikslinga tiesioginių užsienio investicijų paieška ir potencialių investuotojų aptarnavimas.
- Valstybės parama užsienio investuotojams.
- Valstybės parama vidaus investiciniams projektams.
- Lietuvos infrastruktūros plėtros fondas. Skolinimo arba investicinė veikla, skirta užsienio ar vidaus investicijoms reikalingos infrastruktūros sukūrimui.
- Išplėtoti pramoninę infrastruktūrą, tuo sudaryti sąlygas pritraukti tiesiogines užsienio ir vietines investicijas.

Numatomi pasiekti tikslai: apie 20 tūkst. naujų darbo vietų, investicijoms parengtų viešųjų teritorijų plotas – 400 ha, 12 projektų (Lietuvos infrastruktūros plėtros fondas).

Tvarus pramonės ir paslaugų augimas

Numatomos finansavimo kryptys:

- ❑ **Naujuose teisės aktuose (direktyvose) numatytų reikalavimų** (pvz. aplinkosaugos srityje) **įgyvendinimas** (dalinis patirtų papildomų kaštų padengimas).
- ❑ **Tausėnis išteklių naudojimas** skatinant pažangių, gamtinių išteklių naudojimą mažinančių technologijų ir gamybos metodų diegimą.
- ❑ **Konkurencingos ir diversifikuotos pramoninės bazės plėtotė** siekiant, kad apdirbamoji pramonė efektyviau vartotų energiją, mažintų anglies dvideginio išmetimus į aplinką.
- ❑ **Perdirbimo didinimas** diegiant ekologinį projektavimą, vystant naudotų gaminių perdirbimo pajėgumus, užtikrinančius, kad vis didesnė atliekų dalis taptų žaliava naujiems gaminiams.

Numatomi pasiekti tikslai: siūlomos veiklos prisidės prie šalies galutinės energijos vartojimo sumažinimo rodiklio, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo ribojimo rodiklio 2020 m. pasiekimo, Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytą pagal ES direktyvas atliekų tvarkymo užduočių pasiekiamumo.

Krypčių nustatymo pagrindimas: numatomos finansuoti kryptys yra nustatytos vadovaujantis Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija (rengiama), Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu, Gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo tarpinstituciniu veiklos planu.

Verslo aplinkos gerinimas

- **Verslo sąlygų gerinimas, optimizuojant verslo steigimo ir valdymo išlaidas:**
 - Sprendimų poveikio vertinimo sistema
 - Licencijų, leidimų peržiūra
 - Verslo prižiūrinčių institucijų reformavimas; vieningos teisės aktų reikalavimų rizikos vertinimo sistemos sukūrimas/ diegimas
 - Valstybės įmonių valdymo pertvarka
 - Viešųjų pirkimų reforma

Turizmo sektoriaus konkurencingumo didinimas

Numatomos finansavimo kryptys:

- Didžiausio turistinio potencialo šalies regionuose kurti patrauklius turizmo maršrutus, kultūros kelius, integruotai vystant viešąją turizmo infrastruktūrą ir pritraukiant privačias investicijas, didinant turizmo paslaugų ir produktų įvairovę ir mažinant sezoniškumą.
- Kurti Lietuvos kaip šalies patrauklios turizmui įvaizdį ir gerinti žinomumą Europoje bei kitose pasaulio šalyse, siekiant padidinti Lietuvos turizmo produktų ir paslaugų paklausą.

Numatomi pasiekti tikslai:

- Metinės pajamos iš atvykstamojo turizmo.
- Turizmo dalis šalies BVP.
- Vidutinė nakvynės trukmė.

Krypčių nustatymo pagrindimas: turizmas – svarbi ekonominė veikla, daranti teigiamą poveikį šalies ekonomikos augimui ir užimtumui bei prisideda prie bendro šalies konkurencingumo didinimo, todėl būtina išlaikyti vykdomų programų ir priemonių, skirtų turizmui skatinti, tęstinumą.

Kiti klausimai

- Mokslo, inovacijų ir technologijos agentūros (MITA) įtraukimas į valdymo ir kontrolės sistemą 2014–2020 laikotarpiu, suteikiant įgyvendinančiosios institucijos statusą.
- Žmogiškųjų išteklių konkurencingumo didinimo priemonių įgyvendinimas: aiškus finansuotinių veiklų atskyrimas tarp Ūkio ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.